

ИМА ТУ ЈОШ ПОСЛА?

У „ИЗГРАДЊИ“ и „КОМУНИ“ до сада је објављен низ написа о Симпозијуму скулптуре у теракоти, намењене отвореним просторима у граду.

Од почетка овог скупа вајара прошло је месец дана, па смо покушали да у разговору са његовим иницијатором, кикиндским вајаром Слободаном Којићем, сагледамо досадашњи ток и резултате. Кажемо „покушали“, јер је разговор вођен у наставцима, с низом прекида. Слободан није само иницијатор, он је и човек који је преузео на себе све претходне припреме, који и сада мора да решава „у лету“ свакодневне организационе проблеме, да буде спона између колега уметника и људи у радној организацији — домаћиницу.

Због свега тога одустајемо од класичног интервјуа, покушаћемо да нешто сажетије пренесемо све што је у тим разговорима речено.

● У просеку, требало би да сваки вајар на свом делу ради месец дана. Међутим, због различитих датума доласка, због прекида условљених другим обавезама, због специфичности стваралаштва, симпозијум је немогуће уклонити у календарски месец. Он још траје, иако се крај да сагледати. Кад вајари заврше, глина треба постепено да се суши, што може да потраје и до месец и по дана. Затим је на реду прво печење и поновно окупљање свих учесника, да би обојили скулптуре, које ће се тада поново пећи. Остаје још и да буду постављене у простор. Дакле, већ на довршавању скулптура има још посла. Међутим, шире гледају, симпозијум нису саме скулптуре, него много више од тога. То је оно што је већ често помињано, али заслужује да се понови. Овај симпозијум по много чему се разликује од уобичајених облика рада уметничких колонија, он је двоструки експеримент, уметнички и друштвени. С уметничке стране, покушавамо по први пут да буду створене скулптуре од печене глине јединствене по димензијама и намени, способне да издрже атмосферске утицаје на отвореном простору. Друштвено, ово је директна сарадња уметности и удруженог рада, која треба да уроди значајним доприносом култури и облицима самоуправних договарања области за које се до сада сматрало да су далеке и неударљиве непосредним контактом.

Гледано у детаљима, има још доста тога што је новост. Јединствен је радни амбијент. Читав неактивни погон, тај огроман простор, резерват је тишине и мира, што је уметницима обезбедило идеалну атмосферу за рад. Даље, они су дошли — намерно — без претходних скица. Овде су се ср

дили са амбијентом који свуда одише глином, идеје и скице су овде рођене, да би затим биле урађене у планираној величини и финализирање у складу са технолошким могућностима овдашњег домаћина, ИГМ „Тоза Марковић“. Тако потпуно ослобођени, вајари су сем по једног дела за градске просторе створили и већи број скица и скулптура галеријског формата. То омогућава да у склопу симпозијума буде за Дан ослобођења Кикинде отворена изложба мањих комада и фотографија о току симпозијума. Временом, ова годишња изложба вероватно ће прерасти у сталну галерију, а изложба би већ идуће године требало да буде перманентна, да се на згодном простору сваких неколико дана мењају изложене скице и фотографије, да грађани буду у току збивања.

Ове године на симпозијум су позвани и дошли наши вајари који већ имају значајну југословенску и европску репутацију, као и група млађих, такође на одређени начин афирмисаних, из разних крајева Југославије (Загреб, Нови Сад, Београд, Скопје). Идуће године биће, највероватније, и гостију из иностранства.

Од ових радника глиништа што су додељени на испомоћ вајарима, до ових који помажу на сушењу, печењу, припремама енгоба. Био би дугачак списак, када бисмо помињали имена технолога, људи из глинокопа, из керамике, свих који нам помажу...

Око овогодишњег симпозијума очекује нас и накнадно доста посла. Треба средити обимну фото-документацију, на чијем стварању су се ангажовали врстан фотоамер Шанџи Меланк, „Комуна“ и фото-секција „Тозе“. Из ње ће бити изабран део за објављивање у монографији, која треба да прикаже рад симпозијума и да у целини представи сваког уметника. Предстоји коначно сумирање, анализа која ће послужити за организовање наредне манифестације.

Неке ствари могу се већ сада сагледати. У будућности би право решење било активирање постојећег кружног пећи одмах до овог атељеа, јер би отпале опасности од транспорта непечених скулптура. Сем тога, омогућило би се синтеризовање скулптура, што би их у коначном облику учинило отпорнијим. Тако бисмо били интересантији у европским оквирима.

Слободан Којић и Анета Стасијева

Овогодишњи учесници, свесни организационих потешкоћа при започињању оваквих подухвата, више су него задовољни. Ви сте већ писали о њиховим похвалама фабрици — домаћину. И заиста, ИГМ не само што се прихватила покровитељства и припремила објекат за привремени атеље, него се свакодневно интересује за рад вајара људи изузетном предисретљивошћу и брзином реакцију код решавања свакодневних проблема. То се не односи само на „директно задуженог“ човека, директора правног сектора Петра Лисула! Сви су такви,

Можда је пут до тога укључивање још неких радних организација, јер град је наш заједнички, а скулптуре су намењене градским просторима. На пример, допринос „Нафтагаса“ могао би да буде гасни редуктор за активирање пећи, свака радна организација могла би да пронађе начин како да се укључи у ову културну манифестацију. Ето, таква размишљања и њихово реализовање остају нам за после симпозијума. Има ту још посла!

Х. Радовановић